

5. Сиренко Л. А. и др. Выделение водорослей и их роль в формировании водных биоценозов.— В кн.: Летучие биологические активные соединения биогенного происхождения. 1971, М., Изд-во ун-та, 152 с.
6. Гусынская С. Л. Формирование зоопланктона Кременчугского водохранилища.— Автореф. канд. дисс., 1967, Днепропетровск, 21 с.
7. Плохинский Н. А. Биометрия. 1970, М., Изд-во ун-та, 248 с.
8. Винберг Г. Г. Особенности экосистем пресноводных водоемов (из итогов советских исследований по Международной биологической программе).— Изв. АН СССР. Сер. биол. наук, 1975, № 1, с. 83—93.
9. Мордухай-Болтовская Э. Д. О питании хищных клadocep *Leptodora*, *Bythotrephes*.— Бюлл. Ин-та биол. водохранилищ, 1960, № 6, с. 21—22.
10. Hillbricht-Ilkowska A., Karabin A. An attempt to estimate consumption, respiration and production of *Leptodora kindtii* (Focke) in field and laboratory experiments.— Pol. arch. hydrobiol., 1970, 17, № 1—2, p. 81—86.

Інститут гідробіології
АН УРСР

Надійшло
10.V 1977 р

G. A. ZHDANOVA, S. L. GUSYNSKAJA
BIOLOGY OF *LEPTODORA KINDTII* (FOCKE) AND
ITS ROLE IN ZOOPLANKTON IN TWO DNIEPER RESERVOIRS
WITH DIFFERENT TROPHIC RELATIONS

(Presented by A. P. Markevich, Member Academy of Sciences, Ukrainian SSR)

Summary

Leptodora kindtii is a carnivore, develops chiefly in the middle and lower areas of reservoirs as well as in bays.

Correlation between the number of «peaceful» zooplankton and that of *L. kindtii* is high-reliable ($\beta=0.001$) and moderate at to force ($\eta=0.53$).

The value of the *L. kindtii* production in the mesotrophic Kiev reservoir proved to be much higher (1.0-29.6 g/m³) than in the eutrophic Kremenchug reservoir (0.9-9.6 g/m³). It is supposed that the development of *L. kindtii* in the Kremenchug reservoir is negatively affected by the intensive water bloom of blue-green algae.

УДК 595.753(477)

В. М. ЛОГВИНЕНКО

НОВИЙ РІД І ВИД ЦИКАДОВИХ З УКРАЇНИ
(НОМОРТЕРА, AUCHENORRHYNCHA, ISSIDAE)

(Представлено академіком АН УРСР О. П. Маркевичем)

Вивчення нових матеріалів з цикадових, які надійшли до нас для опрацювання, дає змогу доповнити фауністичний список фулgoroїдних цикадових України [1]. Так у зборах співробітників кафедри ентомології Харківського державного університету з Миколаївської області знайдено нового представника родини Issidae з роду *Hysteropterum* H. S. (в широкому, штучному його обсязі).

В 1971 р. О. Ф. Ємельянов [2] поділив збірний рід *Hysteropterum* H. S. на 6 самостійних родів на матеріалах фауни СРСР. Але до жодного з них вид із Миколаївської області належати не може, і його слід виділити, на нашу думку, в самостійний рід. Деякі морфологічні особливості — простий, без розширення костальний край елітр, відсутність сенсорних ямок на передньогрудях, відсутність дорсальних гач

ків пеніса та ін.— виявились спільними з родом *Scorlupella* Em., але відсутність передкраєвої жилки в термінальній частині елітр, слабо виражені проміжні кілі лоба і деякі інші морфологічні особливості наближають новий рід до роду *Tshurtshurnella* Kuzn. Слід гадати, що тільки повна ревізія роду *Hysteropterum* H. S. в обсязі фауни Палеарктики дасть змогу точніше визначити систематичне положення і родинні зв'язки нового роду.

Тип і паратипи описаних таксонів зберігаються в колекції цикадових Інституту зоології АН УРСР (Київ), частина паратипів — у Зоологічному інституті АН СРСР (Ленінград).

Рід *Hysterella* Logvinenko, gen. nov.

Короткі та високі, помірно сплюснені з боків, з короткою і широкою головою. Покрови грубі, зморшкуваті, шорсткі. Тім'я різко поперечне, його передній край злегка дугоподібно опуклий, задній край більш угнутий, так що тім'я посередині трохи коротше, ніж біля очей. Бокові краї тім'я прямі, злегка розходяться спереду. Поверхня тім'я угнута, краї підняті, кілюваті. Середній кілі тім'я не виражений, на його місці неглибока борозенка. Лоб слабо опуклий, середній кілі чіткий, піднятий, проміжні кілі не виражені. Лоб трохи ширший за свою довжину посередині, злегка звужений до вершини. Верхній край лоба дугоподібно угнутий; на рівні очей, збоку від середнього кіля, є дві умятини. Бокові краї лоба вище рівня нижніх країв очей прямі, плавно заокруглені

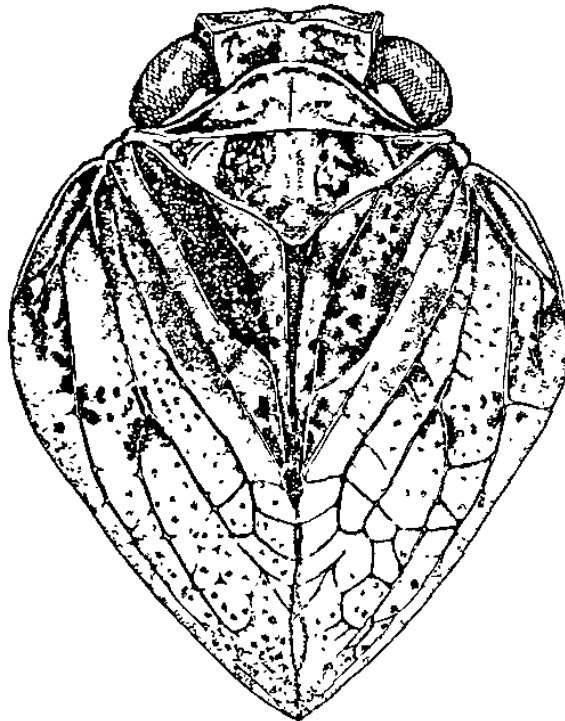

Рис. 1. *Hysterella coronata* sp. n., ♂.

перед фронтокліпеальним швом. Посткліпеус досить глибоко вдається в лоб, фронтокліпеальний шов у вигляді борозенки. Передньоспинка в 1,5 раза довша за тім'я, її передній край дуже опуклий, задній — прямий, середній кілі різкий. Сенсорні ямки на передньогрудях відсутні. Щиток в 1,5 раза довший за передньоспинку, замість середнього кіля — борозенка з горбкувато піднятими краями. Бокові кілі різкі, задня третина щитка поперечнозморшкувата. Елітри широкі з різкими поздовжніми і менш різкими поперечними жилками, розвиненими переважно в апікальній половині. Передкраєва жилка вздовж апікального краю елітр відсутня. Колінна опуклість наявна. Костальний край елітр трохи розширений, але не підігнутий на вентральний бік. Радіальна жилка роздвоюється перед колінним виступом. Медіальна жилка розгалужується на рівні середини елітр, обидві її вітки йдуть майже паралельно. Кубітальна жилка розгалужується в апікальній третині. Ноги звичайної

Тип роду *Hysterella coronata* Logvinenko, sp. n. будови, по зовнішньому краю задніх голінок є два зубці. Тип роду *Hysterella coronata* Logvinenko, sp. n.

Покрови світло-бурі з темнішим рисунком, що складається з окремих і злитих у плями цяточок. Все тіло вкрите рідкими і короткими світлими волосками.

Тім'я в 3—3,5 раза ширше за свою довжину, з світлою поздовжньою смугою посередині, бокові частини темно-бурі в густих світлих цяточках. Зовнішні краї світліші, кілювато підняті, біля заднього

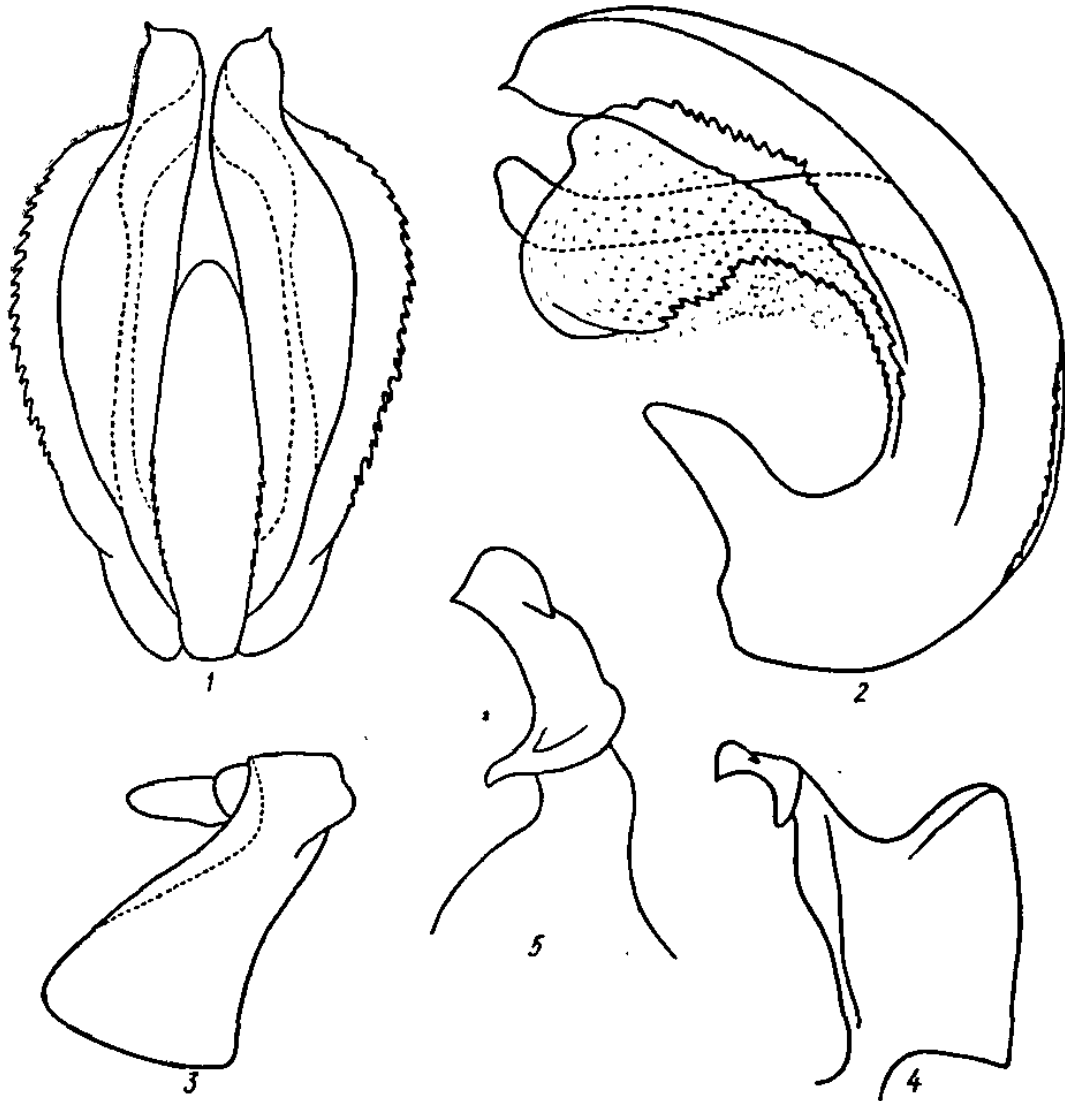

Рис. 2. *Hysterella coronata* sp. n., ♂:

1 — верхина пеніса з дорсального боку; 2 — пеніс збоку; 3 — анальна трубка збоку; 4 — стилус; 5 — верхина стилуса.

краю — пара поперечних витягнутих темних плям. Середній кіль лоба світлий, чітко виражений, тягнеться від переднього краю лоба до фронтокліпеального шва. Поверхня лоба темно-бура, більш-менш рівномірно поцяткована світлими точками. На рівні середини очей — пара світлих мозолеподібних плям. Фронтокліпеальний шов і бокові долі лоба світлі. Фронтокліпеус слабо опуклий, забарвлений так само, як і тім'я; крім того в рідких і коротких білуватих волосках. Передньоспинка і щиток посередині світліші, ніж по боках, де чіткіше помітні світлі цяточки на темно-бурому фоні. Елітри з додатковими поперечними жилками, які в апікальній частині утворюють густішу сітку. Жилки світло-бурі, місцями вздовж них концентруються темні плями або окремі цяточки. На рівні колінної опуклості іноді розвинений лед-

ве помітний перев'яз з темних плям. Нерідко бувають затемнені основа крила і вершина клавуса. Ноги поцятковані темними плямами.

Анальна трубка дуже розширена до вершини, задній її край широко заокруглений, бокові краї в апікальній частині виступають майже під прямим кутом. Зовнішній край стилуса відігнутий по поздовжній осі на дорзальний бік. Задній край з неглибокою, але чіткою виймкою, вершина відтягнута назад і догори. Пеніс вигнутий на вентральний бік, особливо круто в базальній половині. Апікальна частина ширша, дорсальні зубці не розвинені. Дорзальні лопаті стовбура вузько заокруглені на вершині з невеликим зубчиком на кінці, їх вентральні краї дрібнозубчасті, зубчики йдуть паралельним рядом на дорсальному боці в базальній частині стовбура. Вентральна лопать у вигляді парних вузьких утворень, які досягають майже вершини стовбура. Тека пеніса трохи коротша за стовбур, більше розширена в апікальній частині, охоплює стовбур з вентрального боку і має вигляд парної лопаті, дорсальний і вентральний краї її дрібнозубчасті. Гонопор в апікальній третині стовбура на дорзальному боці.

Довжина тіла самця 4,0 мм, самки — 4,1 мм.

Матеріал: 8 ♂ 1 ♀ (голотип ♂) — УРСР, Миколаївська область, Казанський район, Володимирська лісодослідна станція, 12.V 1949 р. (збори співробітників кафедри ентомології Харківського державного університету).

Л і т е р а т у р а

1. Фауна України. Т. 20. Фулгороїдні цикадові (Fulgoroidea). Вип. 2. К., «Наук. думка», 1975, 287 с. Авт.: В. М. Логвиненко.
2. Емельянов А. Ф. Энт. мол. обозр., 1971, 50, № 3, с. 619—627.

Інститут зоології
АН УРСР

Надійшло
28.IV 1977 р.

V. N. LOGVINENKO

NEW GENUS AND SPECIES OF LEAF HOPPERS (HOMOPTERA, AUCHENORRHYNCHA, ISSIDAE) FROM THE UKRAINE

(Presented by A. P. Markevich, Member Academy of Sciences, Ukrainian SSR)

Summary

The *Hysterella* gen. nov. genus is characterized by weakly pronounced intermediate carinae of the frons, absence of sensory pits in the prothorax, simple unrolled margin of the elytra and by the absence of premarginal vein in their terminal part. The structure of the male genitals, is notable for the absence of the penis dorsal hooks and a number of other morphological characteristic features.

УДК 576 з 581.144.2

Академік АН УРСР К. М. СИТНИК, Г. І. МАРТИН,
Л. І. МУСАТЕНКО

ЦИТОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ РОСТУ ЗАРОДКОВОГО КОРЕНЯ

Вивчаючи морфологію зародкової осі проростаючої насінини квасолі, ми показали, що в процесі проростання насіння першими діляться клітини зародкового кореня [1]. В цьому повідомленні подано результати клітинного аналізу росту кореня квасолі в перші 96 год про-